

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	1/13

İYİ TARIM UYGULAMALARI BELGELENDİRME KILAVUZU

De Control iyi Tarım Uygulamalarına yönelik başvuru, değerlendirme (kontrol) ve belgelendirme (sertifikasyon) sürecinin idari ve teknik yönlerinin tanımlanması; bu sürecin 07 Aralık 2010 tarih ve 27778 sayılı İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmelik ve TS EN ISO/IEC 1765 Standardına uygun olarak bağımsızlık, tarafsızlık, eşitlik ve gizlilik ilkelerine bağlı kalarak yönetilmesi ilkesine uygun olarak kontrol ve sertifikasyon hizmeti sunma yetkisine sahip olarak Kontrol ve Sertifikasyon hizmeti verir.

İyi Tarım Uygulamaları ile ilgili kurallar 07 Aralık 2010 tarih ve 27778 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmelik, 13.06.2011 tarihli Bitkisel Üretimde İyi Tarım Uygulamaları Kriterleri Genelgesi ve İyi Tarım Uygulamaları Logosu Kullanımının Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge (2014/002)' sinde tanımlanmıştır (www.tarim.gov.tr).

Tarımsal ürünlerin kontrol ve sertifikasyonu, bireysel sertifikasyon ve grup sertifikasyonu olmak üzere iki şekilde yapılır .

Seçenek 1: Bireysel sertifikasyon: Gerçek veya tüzel kişilerin malik veya kiracılık sıfatıyla tasarrufu altında bulunan alanlarda üretim yapmaları halinde bireysel sertifikasyon yapılır. Sertifikasyon kapsamındaki ürünün üretiminin yapıldığı tüm alanlar, yılda en az bir kez De Control tarafından kontrol edilir. Her üretici İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmelik standardına dayanan iç değerlendirmeyi gerçekleştirir ve bir sertifikasyon firmasınca yıllık olarak denetlenir. . Ürün, toprak ve su analizlerinin TS EN ISO/IEC 17025 Standardında uygun bir laboratuvarında yaptırılması zorunludur. Analizi üreticinin kendisinin numune alıp yaptırabileceği gibi denetim esnasında kontrolörün alacağı numune ile de analiz yaptırılabilir. Ardından, uygunluğu onaylandıktan sonra kendi adına kayıtlı ürünlerle ilgili 12 ay geçerliliği olan İyi Tarım Uygulamaları sertifikasını alır.

Seçenek 2: Grup Sertifikasyonu: Üretici örgütü veya müteşebbis çatısı altında sözleşmeyle bir araya gelen gerçek kişilerin malik veya kiracılık sıfatıyla tasarrufu altında bulunan alanlarda üretim yapması halinde grup sertifikasyonu yapılarak üretici örgütü veya müteşebbis adına aşağıdaki şekilde sertifikalandırılır:

- Grup sertifikasyonu kapsamındaki üreticiler, bu Yönetmelik kapsamında iyi tarım uygulamaları faaliyetlerinde bulunacaklarına ilişkin taahhütnameyi üretici örgütünün idari organına verir. Müteşebbis çatısı altında bir araya gelen üreticiler ise müteşebbis ile ayrı sözleşme yapar.
- Grup sertifikasının kullanım hakkı, üretici örgütüne veya müteşebbise aittir. Sertifikasyon kapsamındaki üreticiler, üretici örgütü veya müteşebbisin izni dışında sertifikayı kullanamaz. Ancak iyi tarım uygulamaları yapanlara yönelik destek ve hizmetlerden bireysel olarak yararlanabilir.
- Üretici örgütleri ve müteşebbisler, iyi tarım uygulamalarına ilişkin bir kalite yönetim sistemi kurmak ve yürütmekle yükümlüdür.
- Üretici örgütleri veya müteşebbisler yılda en az bir kez De Control tarafından kontrol edilir. Bu kontrollerde kalite yönetim sistemi ile gruba dahil üreticilerden örnekleme

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	2/13

yöntemi ile De Control tarafından belirlenen üreticilerin sertifikasyon kapsamındaki tüm üretim alanlarının kontrolleri yapılır.

- e) Örnekleme yöntemi ile kontrol edilecek üretici sayısı; alt kapsam ve üretim sistemleri dikkate alınarak gruba dahil üretici sayısının ayrı ayrı kareköklerinin toplamının alınması ile belirlenir. Müteakip kontrollerde farklı üreticiler seçilir.

Bu Yönetmelik ve Genelgeler çerçevesinde İyi Tarım Uygulamaları kontrol ve sertifikasyon sistemine ilişkin genel bilgiler aşağıdaki gibidir

1.1. Başvuru

İyi Tarım yaparak, tarımsal faaliyetlerinin ve elde ettikleri ürünlerinin uygunluğunu belgelendirmek isteyen müteşebbisler; faaliyetlerinin ve ürünlerinin İyi Tarım kriterlerine göre , kontrol ve sertifikasyonunun yapılması (belgelendirilmesi) için Yönetmelik gereği De Control'a başvururlar.

De Control belgelendirme sürecinin prosedür şartlarına uygun olarak tamamlanması amacıyla bu sürecin başlatılabilmesi için gerekli tüm bilgileri başvuru sahibinden talep eder. Bu amaçla ÜBPR 01 F01 İyi Tarım Başvuru formu kullanılır. Bu form talep eden herkesin hizmetten faydalanmasına imkan vermek amacı ile www.decontrol.org adresinde yayınlanmış olup üretici, üretici örgütü veya müteşebbis istediğinde indirebilmektedir. Talep halinde başvuru formu elden verilmekte, e-posta veya diğer yollardan da iletilmektedir.

Başvuru formu; Bu formla başvuru sahibi, hangi seçenekte yer alacağını bildirir ve fiyat teklifinin oluşturulması için gerekli olan tüm ilgili bilgileri sağlamış olur ve denetim gün sayısını, kontrol ücretini hesaplamak için gereken müşteri bilgilerini içerir.

Bu bilgiler özet olarak şunları kapsar:

- Kimlik bilgileri,
- İlgili her türlü yasal yükümlülükleri dâhil, müşterinin genel özellikleri,
- Belgelendirilecek olan ürün/ürünler,
- Müşterinin belgelendirme istediği standartlar ve/veya diğer normatif dokümanlar,
- Üretim alanı, işletme vb belgelendirmeye konu alanların adı, fiziki konumunun/ konumlarının adresi/adresleri, proseslerin ve işlemlerinin önemli yönleri,
- Şartlara uygunluğu etkileyen ve müşterinin kullandığı dış kaynaklı tüm süreçlerle ilgili bilgiler
- Kalite Yönetim Sistemi

Müşteri tarafından gönderilen dokümanlara dayanarak, sertifikasyon programına katılmak için teklif verilir verilemeyeceğine karar verilir.

Başvuru sahibi şu bilgileri forma işler ve kanıtlarını ekler:

- 1) Talep edilen kontrol ve sertifikasyon kapsamı,
- 2) Bakanlık il veya ilçe müdürlüğünden alınan; sertifikasyon kapsamındaki üreticiye ait Bakanlık çiftçi kayıt sistemi belgesi veya faaliyet konusu ile ilgili Bakanlıktaki diğer kayıtlara ilişkin belgeleri ister.
- 3) Üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin adı, adresi, T.C. kimlik numarası ve vergi numarası, yabancı gerçek kişilerde ise yabancı kimlik numarasını içeren kimlik bilgi ve belgeleri,

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	3/13

4) İşletmenin yeri ve konumuna dair bilgiler,

Üretici tüzel kişilik ise: üretim alanları resmi kayıt belgeleri yanında; İmza Sirküleri, Ticaret Sicil Kaydının güncel olarak Başvuru Formuna eklenmesi istenir.

Müracaatçılar formları inceleyip, istenilen belgeleri ekledikten sonra imzalayıp De Control'a teslim eder. Üretici örgütü yetkilisi ve Müteşebbisin müracaat formunu imzalarken kaşe de kullanması gereklidir.

Kapsamı ve gerekli ekleri bakımından İyi Tarım birimi sorumlusu tarafından incelenir. İnceleme neticesinde doldurulmasında ve eklerinde eksiklik tespit edilen ya da bilgi ve belgelerinin doğruluğundan şüphe duyulan müracaatlar için sahibine 10 gün içinde bilgi verilir. Gerekli ise form yeniletilir veya ekleri tamamlatılır. Kontrol ve sertifikasyon talebinin De Control'ün akreditasyon kapsamına dahil ürünlerin dışında kalması, belgelerin tamamlanmaması veya o belgelendirme talebi için mevcut kaynakların yeterli olmaması halinde başvuru reddedilir.

Alınan başvuru formları müracaatçının, bireysel üretici veya üretici grubu / müteşebbis oluşu, grupta yer alan üretici sayısı, üretici, üretici örgütü veya müteşebbisle sözleşme imzalayan üretici sayısı; belgelendirmeye konu üretim alanı / alanları ve bunların büyüklükleri; yetiştirilen veya işlenen ürün çeşidi ve miktarı; kontrol çalışması yapılacak alan veya işletmenin De Control merkezine mesafesi kriterleri dikkate alınarak istenilen sertifika kapsamı için gerekli olan denetimlerin sıklığı ve süresi ile ilgili bir tahmin yapılır. Belgelendirme için süre hesaplanmasında; dokümanların incelenmesi, bölge ziyareti (üniteler gidiş ve dönüş olarak), denetim raporu evraklarını doldurmak, hazırlık (iletişim - ulaşım , vb.) ve sertifikasyon sürecinin diğer olası faaliyetleri dikkate alınır. Bu bilgiler dikkate alınarak ÜBPR 03 TL 01 Ücret Tarifesi Talimatı çerçevesinde verilecek kontrol ve sertifikasyon hizmetinin bedeli hesaplanır. De Control müşterilerinin tamamına bu talimat esaslarına göre kontrol ve sertifikasyon hizmet bedeli teklifi verir. Hazırlanan ÜBPR 01 F02 İTU Fiyat teklifine ek kontrol, gözetim kontrolü, ilave sertifika ücretlerinden gerekli olanlarına dair hususlar da yer alır.

ÜBPR 01 F02 İTU Fiyat teklifini onaylayan müşteriye doldurulmuş ÜBPR 01 F03 Ürün Belgelendirme Sözleşmesi- İyi Tarım dokümanı ve diğer ilgili doküman gönderilir.

De Control Kamu Kurumları tarafından açılan ihalelerde rekabet kuralları dikkate alarak ücretlendirme talimatı esasları dışına çıkabilir. Ancak bu hallerde hizmetlerin sürdürülebilirliği konusunda risk analizi yapar ve sonucuna göre hareket eder.

5.2 Sözleşme

De Control üretici, üretici örgütü veya müteşebbislerine vereceği belgelendirme hizmetinin esaslarını ve kapsamını belirleyici TS EN ISO/ IEC 17065 Standardının koyduğu esasları dikkate alarak bir doküman hazırlamıştır. ÜBPR 01 F03 Ürün Belgelendirme Sözleşmesi- İyi Tarım Sözleşme özet olarak üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin bu sözleşme kapsamındaki tüm çalışmalarında İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmeliği esaslarını ve De Control tarafından belirlenmiş tüm şartları yerine getireceğine dair taahhütlerini, De Control'ün hizmet akışındaki üretici, üretici örgütü veya müteşebbise karşı taahhütlerini ve bunların yanında mali ve yasal şartları da kapsar.

Sözleşme kapsamı, üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin özelliğine göre değişmekle birlikte

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	4/13

esaları her üretici, üretici örgütü veya müteşebbis için aynı olarak tutulur. Bir üretici, üretici örgütü veya müteşebbis için bir maddeden vazgeçilmeyeceği gibi diğer bir üretici, üretici örgütü veya müteşebbis için ilave madde konmaz.

De Control hazırladığı ve imzalaya açtığı her sözleşmeye bir numara verir. Sözleşmenin numaralanması şu esasa göre yapılır:

1 **2** **3**

TR İTU ... - 2000 – 20--

1. kısım De Control'a Bakanlığın verdiği kod numarası
2. kısım sözleşme sıra numarası (2001,2002)
3. kısım sözleşmenin yılı (2015,2016,....)

Sözleşmenin üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin müracaatı kapsamında hazırlanması ve imzaya açılmasından İyi Tarım Birim Sorumlusu sorumludur. Sözleşmeyi De Control adına Genel Müdür veya Genel Müdürün yetkilendirdiği, imza yetkisi olan diğer bir Kuruluş daimi çalışanı imzalar. Sözleşmeyi Üretici, üretici örgütü veya müteşebbis adına bizzat üretici, üretici örgütü veya müteşebbis, varsa temsile yasal olarak yetkili kişi imzalar. Sözleşmenin Üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin yasal temsilcisi tarafından imzalanması durumunda yetki belgesi ve imza sirküleri aranır. Üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin şirket veya diğer bir yasal organizasyon olması durumunda imza yanında kuruluş kaşesi istenir.

İki nüsha olarak düzenlenen sözleşmenin 1 nüshası üretici, üretici örgütü veya üretici, üretici örgütü veya müteşebbise verilir. Müşteriye sözleşme ile birlikte ÜBPR 01Ek 01 Belgelendirme akış şeması verilir veya nasıl temin edileceği not edilir.

De Control sözleşme yaptığı veya sözleşmesi devam eden üretici, üretici örgütü ile üretici, üretici örgütü veya müteşebbislere ait iletişim, arazi/işletme ve ürün bilgilerini sözleşme tarihinden/sözleşme yıl dönümünden itibaren en geç on beş gün içerisinde il müdürlüğüne bildirir. Bu bildirimleri ve kontrol planını kontrol tarihinden en az yedi gün önce tamamlar.

Sözleşmesi iptal edilen üretici, üretici örgütü veya müteşebbislere ait bilgileri sözleşme iptal tarihinden itibaren en geç on beş gün içerisinde il müdürlüğüne bildirir

İyi Tarım Sistemi, mali hükümler, tabi olunan Standart şartları vb nedenlerle sözleşme esaslarını etkileyebilecek değişiklikler oluşması halinde De Control bunu üretici, üretici örgütü veya müteşebbise yazılı olarak ya da Web sayfasından duyurup değişiklik için gerekli düzenlemeleri yapar. Belgelendirme şartlarındaki değişikliklerin üretici, üretici örgütü veya müteşebbise yazılı olarak duyurulmasında ÜBPR 01 F20 Sözleşme şartları değişiklik bildirim formu kullanılır.

5.3 Kontrole hazırlık

Planlanan kontrolün gerçekleştirilmesinden önce, başvuru sahibi İyi Tarımın Uygulamaları Hakkında Yönetmelik kıstaslarına göre kendi sistemini kurmuş, değerlendirmesini yaparak ilgili kayıtları tamamlamış olmalıdır. Başvuru sahibinin Yönetmelik kurallarına ilişkin kayıtları tamamlamada gösterdiği işbirliği, belgelerini tam ve düzgün temin etmesi, belgelendirme sürecinin hızlanmasını sağlayacaktır ve belgelendirme maliyetini olumlu yönde etkileyecektir.

De Control sözleşme imzalanmış üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin İyi Tarım Uygulamaları

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	5/13

faaliyetlerinin yerinde kontrolü için tefrik ettiği kontrolörü görevlendirir. Bu amaçla ÜBPR 01 F05 Kontrolör görevlendirme ve kontrol planı kullanılır. Kontrolör görevlendirmeyi İyi Tarım Belgelendirme Sorumlusu yapar. Kontrol için görevlendirilen kontrolör; kontrolünü yapacağı üretici, üretici örgütü veya müteşebbis ile son iki yıldaki ilişkilerini gözden geçirir ve kontrole gitmesinde bir engel yoksa görevi tebellüğ eder. Bu hizmeti yürütmede tarafsızlık açısından bir sorunun olması halinde kontrolör bunun için kayıt düşerek formu iade eder.

Atanmış kontrolör üretici, üretici örgütü veya müteşebbis ile temasa geçerek (normal kontrollerde) kontrol gününü ve kontrolün aşamaları konusunda mutabık kalır, ÜBPR 01 F05 Kontrolör görevlendirme ve kontrol planı formunun ilgili kısmını doldurarak kontrol planını yazılı hale getirir. Form son şekli ile üretici, üretici örgütü veya müteşebbise gönderilir. Görevlendirilen kontrolör ve kontrol planı konusunda onayı alınır.

Kontrol planı konusunda telefon, e-posta veya diğer bir şekilde mutabık kalınmakla birlikte üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin imzası alınamamışsa; kontrol başlamadan imza işlemi tamamlanır.

5.4 Kontrol çalışmalarının yürütülmesi

Kontrolde belgelendirme kapsamı ile ilgili yönetmelik kıstasları ele alınarak müşterinin yapmış olduğu çalışmaların ve üretimin uygunluğu doğrulanır veya varsa uygunsuzlukları tespit edilir. Kontrol çalışmasında genel olarak:

- Faaliyetin ilgili yönetmeliklere uygunluğu,
- İyi Tarım Uygulamaları Kalite sistem planı da dâhil olmak üzere kayıtların ve verilen bilgilerin doğruluğu,
- Ürün ve işlenmiş ürünlerden numune alınıp analiz edilerek yasaklı madde veya metot kullanımının tespiti,
- Üretici, üretici örgütü veya müteşebbis projelerindeki Kalite Yönetim Sisteminin işlerliği,

Gözden geçirilir.

De Control, kontrol işlemini İyi Tarım uygulamaları Hakkında Yönetmelik 5, 6, 7 ve 8. Maddeleri esaslarına göre yürütür. Kontrol çalışması bizzat De control adına Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş Kontrolörler tarafından yürütülür. Kontrol çalışması planlanan ve kontrol tarihinde mutabık kalınan üretici, üretici örgütü veya müteşebbis kontrol için aşağıda sıralanan hususlarda hazırlıklı olmalıdır. Üretici, üretici örgütü veya müteşebbislerin, yaptıkları iyi tarım uygulamaları faaliyetleri ile ilgili her türlü bilgi ve belgeleri, De Control'a vermeleri ve işletmesinde bulundurmaları Yönetmelik hükmüdür. De control gerek görmesi halinde müracaatta alınan bilgileri doğrular. Bunlar:

- 1) İşletmenin adı, adresi, kapasite bilgileri, hukuki durumuna ait bilgi ve belgeler, sözleşme tarihi, imzalanan sözleşme metni, İyi Tarım Uygulamalarına geçişin başladığı tarih, sözleşme tarihine kadarki arazi geçmişine ait bilgiler,
- 2) Faaliyet alanı,
- 3) İşletmede daha önce uygulanan üretim metodu,
- 4) İşletmenin ve işletme binalarının planları,
- 5) Arazi parselleri veya alana dair tüm plan ve krokiler,
- 6) İşletmenin mevcut makine ve ekipman donanımı,

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	6/13

- 7) İşletmenin konumu, kullanılan depoların tanımı ve amaca uygunluğu,
- 8) Ürün münavebe planı,
- 9) Kullanılacak tüm girdilere ait kayıt defterleri,
- 10) İşletmenin malları, dışarıdan satın alınan malları içeren alım ve satım defterleri,
- 11) Ürün çıkış planı, ürünün niteliği, stok durumu, miktarı, ambalajlama şekli ve materyali,
- 12) Orman alanlarından ve doğadan ürün toplanması durumunda, alana ait bütün tanımlamalar, resmi izinler ile alana yapılan tüm teknik müdahaleler, afetler, karantina tedbirleri,
- 13) Faaliyet alanı ile ilgili bilgileri kapsayan İyi Tarıma Uygulamaları üretim planları ve En son yapılan iç denetim rapor ve belgeleri
- 14) Daha önce başvuru yapılmış tüm İTU Sertifikasyon Kuruluşlarının isimleri; başvuru yılları; başvuruların sonucu, kullanılabilir olduğunda dâhil edilmek üzere herhangi bir uygunsuzluk bildiriminin bir kopyası veya başvuru sahibine verilen sertifikasyon reddi ve başvuru sahibi tarafından uygunsuzlukları düzeltmek için gerçekleştirilen eylemlerin bir açıklaması ve böyle bir düzeltmenin delilleri

De Control, kontrol işlemlerinde kendi geliştirdiği ve T.C. Tarım ve Orman Bakanlığının oluşturduğu kontrol listelerini (Örnek: ÜBPR 01 F06 İTU Faaliyetinde Bulunan Bitkisel Üretim Yapan Tüm Üretici/Üretici Grubu Ve Müteşebbislerin Uyması Gereken Kontrol Noktaları, ÜBPR 01 F07 İTU Faaliyetinde Bulunan Bitkisel Üretim Alanında Meyve Sebze Üretimi Yapan Tüm Üretici/Üretici Grubu Ve Müteşebbislerin Uyması Gereken Kontrol Noktaları, ÜBPR 01 F08 İTU Faaliyetinde Bulunan Tüm Üretici/Üretici Grubu Ve Müteşebbislerin Uyması Gereken Kontrol Noktaları, ÜBPR 01 F09 İTU KYS Kontrol Listesi) kullanır. Seçenek 2 Grup Sertifikasyonunda (Üretici örgütü veya müteşebbis çatısı altında) ÜBPR 01 TL02 Seçenek II Üretici Gurubu Kuralları Talimatı uygulanır ve bu talimata uygun olarak kontrol sürdürülür, Üretici, üretici örgütü veya müteşebbis tarafından kayıt altına alınan bütün İyi Tarım Uygulamaları faaliyetleri kontrol raporları için temel bilgi niteliğindedir.

Aşağıda sıralanan kriterlere dayalı kalite yönetim sistemini ve üretim planlamasını yaparak De Control'a iletmelidir. Bu kriterlere göre yıllık bazda üretici iç denetimini yaparak sonuçlarının De Control'a iletilmesi gerekmektedir.

Tarımsal faaliyetler için:

Bütün Çiftlikler Tabanı

- Kayıtların tutulması ve iç kontrol,
- Arazi yönetimi,
- İşçi sağlığı, güvenlik ve refahı
- Atık ve kirlilik yönetimi geri dönüşüm ve yeniden kullanım
- Çevre koruma
- Şikâyetler ve izlenebilirlik

Ürün Tabanı:

- İzlenebilirlik
- Üretim Materyalleri

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	7/13

- Saha tarihçesi ve arazi yönetimi
- Toprak yönetimi
- Gübre kullanımı
- Sulama, sulu gübreleme
- Entegre mücadele
- Bitki koruma maddeleri

Bitkisel Üretim Tabanları

- Üretim materyalleri,
- Toprak ve substrat yönetimi
- Sulama, Sulu gübreleme
- Hasat
- Ürünün işlenmesi

Hayvansal üretim

- Arazi
- İşçi sağlık, güvenlik ve refahı
- Hayvan menşei, tanımlama ve izlenebilirlik
- Yem ve su
- Barınak ve imkânlar
- Hayvan sağlığı
- İlaçlar
- Ölen hayvanların imhası
- Hayvan sevkıyatı

Gurup Sertifikasyonu

- Grup tanımı
- Yönetim ve yapı
- Yönetim ve organizasyon
- Personel yeterliliği ve Eğitimi
- Kalite El Kitabı
- Belge Kontrolü
- Kayıtlar
- Şikâyetlerin değerlendirilmesi
- İç kontroller
- Ürün izlenebilirliği ve ayırım
- Yaptırımlar ve uygunsuzluklar
- Sertifikalı ürünün geri çağırılması
- Taşeronlar
- İç kontrolör ve denetmen

Bilgilerine ek olarak

Üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin yazılı belgeleri, planları, defterleri, raporları, kayıtları, arazi, işletme ve depo gibi kritik kontrol noktaları ve gözlemleri içerir. Üretici, üretici örgütü veya müteşebbis tarafından aynı alanda birkaç ünitenin işletilmesi halinde, iyi tarım olmayan ürünlerin

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	8/13

üretildiği üniteler ve depoları da kontrol işlemine tabidir.

De Control İyi Tarım faaliyetinin risk analizine göre bulunan kritik kontrol noktalarını dikkate alarak bir kontrol planı hazırlar. Bu kontrol planı; üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin adı ve adresi, kontrol tarihi, kontrol süresi ile kontrolör adını içerir. Ancak kontrol esnasında tespit edilecek riskler dikkate alınarak kontrol sayısında ve süresinde değişiklik yapabilir; haberli veya habersiz yıllık kontrol ve ziyaretlerin yoğunluğunu belirler.

Kontrol planına göre, hasat ve kesim gibi üretimin tüm aşamalarının kontrolüne izin verecek dönemlerde kontrol faaliyetinde bulunur.

Kontrol Süresi; De Control, ürün cinsi, yetiştirme ortamı ve alan genişliğini dikkate alarak asgari aşağıdaki sürelerde kontrol faaliyetlerini gerçekleştirir. İyi Tarım Uygulamaları kapsamında kayıt altına alınan bireysel üretici (seçenek I) alan ve grup üretici (seçenek II) çiftçi sayıları esas alınarak yapılır. Örnekleme yöntemi ile kontrol edilecek üretici sayısı; alt kapsamlar ve üretim sistemleri dikkate alınarak gruba dahil üretici sayısının ayrı ayrı kareköklerinin toplamının alınması ile belirlenir. Müteakip kontrollerde farklı üreticiler seçilir.

a) Bireysel Sertifikasyonda en az 1 gün, ancak aynı köy/mahalle sınırları içinde olması halinde bir günde iki üretici, üreticinin farklı illerde de üretim yetiştiricilik alanlarının bulunması halinde her il için ilave bir gün,

b) Grup Sertifikasyonda; Kalite Yönetim Sistemi kontrolleri için bir gün, üretim/yetiştiricilik alanlarının aynı il sınırları içerisinde yer alması durumunda bir günde en fazla üç üretici kontrol edilir. Kontrolör sayısının birden fazla olması durumunda, üreticilerin kontrol süreleri yukarıda belirtilen esaslara göre her kontrolör için oranlanarak hesaplanır.

Kontrol işlemleri:

1) De Control, ilk kez sözleşme yaptığı üretici, üretici örgütü veya müteşebbislerin kontrolünde, tüm ürünler için üretimin tüm aşamalarının kontrol faaliyetlerini gerçekleştirir. Aynı yıl içerisinde birden fazla üretimi gerçekleştirilen ürünler için kontrol yapılarak sertifika düzenlenmesini takiben, her dönem için yerinde kontrol yapmadan kayıtların kontrolü ile kontrol noktaları doğrulanmalıdır. Uygunluğu halinde sertifika revize edilerek yeniden yayınlanır. Ancak, üretim süreci dört aydan kısa olan ürünlerde her dört ayda bir kayıtların kontrolü ile kontrol noktaları doğrulanır. Hasat sezonu uzun olan ürünlerde ise risk analizine dayalı kontrol noktaları doğrulanır.

2) De Control, ikinci yıldan itibaren, aynı kapsamda olan fakat farklı hasat dönemine sahip birden fazla ürünün müteakip kontrollerinde; ilk hasadı gerçekleşen ürün ile üretim alanı/yetiştiricilik kapsamı en çok olan ürünün hasat veya kesim dönemini dikkate alarak kontrol faaliyetini gerçekleştirir. Sertifika kapsamındaki diğer ürünler için çevre, insan ve hayvan sağlığı açısından risk değerlendirmesi yaparak tüm kontrol noktaları için objektif delilleri elde etmesi durumunda, yerinde kontrol yapmadan kontrol faaliyetini tamamlayabilir. Sözleşme kapsamında yer alan ancak yerinde kontrol edilmeyen ürünlerin hasat dönemlerinde analiz raporlarının uygun olması halinde sertifika revize edilerek yayınlanır.

3) De Control, kontrol noktalarında değişikliğe gidilmesi, sertifikasyon kapsamına yeni bir ürünün, üreticinin veya üretim alanının dahil edilmesi veya sertifikalı üretime ara verilmesi durumlarında (1) numaralı maddeye göre kontrol faaliyetlerini gerçekleştirir.

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	9/13

ç) De Control, Grup sertifikasyonu kapsamında ilk kez sözleşme yaptığı üretici örgütü veya müteşebbislerin ilk sertifikalarının geçerlilik döneminde; kontrol ettiği üretici sayısının %50'si kadar üreticiye ilave olarak habersiz kontrol yapar.

d) Bu kontrollere ilaveten, yılda en az bir kez her sertifikasyon seçeneğindeki sözleşme yaptığı tarafların en az % 10'unu habersiz olarak kontrol eder. De Control bu habersiz kontrollerde, üretici gruplarının öncelikle kalite yönetim sistemini kontrol eder, herhangi bir uygunsuzluk görmesi durumunda gruba dahil üreticileri, mevzuattın 6 ncı maddenin üçüncü fıkrası çerçevesinde kontrol eder. De Control habersiz kontrol yapacağı, % 10 luk dilim içerisinde bulunacak üretici, üretici örgütü veya müteşebbislerini risk değerlendirmesine göre belirler. İlk olarak yüksek riskli sonrasında orta ve en son da düşük riskli olacak şekilde analizi yapılan üretici, üretici örgütü veya müteşebbis seçilerek habersiz kontrol yapılır.

e) Habersiz kontrollerde; kontrolden en fazla kırksekiz saat öncesinde üretici, üretici örgütü veya müteşebbise bildirimde bulunur. Üretici, üretici örgütü veya müteşebbisler geçerli bir mazeret bildirmek suretiyle habersiz kontrolün bir defaya mahsus ertelenmesini talep edebilir.

f) De Control, bu Yönetmelik hükümlerine uymayan üretim teknikleri veya girdilerin kullanıldığından şüphe duyduğu durumlarda, analiz amaçlı numune alarak analiz yaptırabilir. Bununla birlikte Bakanlık da, gıda güvenilirliği açısından riskli gördüğü ürünlerde, numune alınarak analiz yaptırılmasını talep edebilir. Ürün analizleri, Bakanlıkça yetkilendirilen laboratuvarlarda yaptırılır. Yurt dışında analiz yaptırılması halinde bu laboratuvarlar, TS EN ISO/IEC 17025 veya eşdeğeri uluslararası standartlarda Türk Akreditasyon Kurumu veya Avrupa Akreditasyon Birliği karşılıklı tanıma anlaşmasına göre geçerliliği mevcut uluslararası akreditasyon kurumlarından akredite olmalıdır. De Control, bireysel üretici ve gruba dahil bütün üreticilere ait sertifikasyon kapsamındaki ürünlerin analiz raporlarını üretici/grup dosyalarında bulundurur. Üretici de analiz raporlarını muhafaza eder. Numune alma/analiz raporlarının tarihleri hasat tarihleri ile uyumlu olması gerekir.

g) Kontrolün tamamlanmasını müteakip, üretim alanlarında üretici, üretici örgütü, müteşebbis veya temsilcileri ile kontrolörün imzasını taşıyan kontrol raporunun hazırlanmasını sağlayarak, kontrol sonucunu rapor tarihinden itibaren bir ay içerisinde bilgi için faaliyet gösterdikleri ildeki il müdürlüğüne gönderir.

De Control olası risk noktalarının değerlendirilmesi bakanlık tarafından oluşturulmuş kontrol listelerini kullanır. Bunlar; ÜBPR 01 F06 İTU Faaliyetinde Bulunan Bitkisel Üretim Yapan Tüm Üretici/Üretici Grubu Ve Müteşebbislerin Uyması Gereken Kontrol Noktaları, ÜBPR 01 F07 İTU Faaliyetinde Bulunan Bitkisel Üretim Alanında Meyve Sebze Üretimi Yapan Tüm Üretici/Üretici Grubu Ve Müteşebbislerin Uyması Gereken Kontrol Noktaları, ÜBPR 01 F08 İTU Faaliyetin Bulunan Tüm Üretici/Üretici Grubu Ve Müteşebbislerin Uyması Gereken Kontrol Noktaları, ÜBPR 01 F09 İTU Faaliyetinde Bulunan Kalite Yönetim Sistemi Yürütülmesi Gereken Tüm Üretici/Üretici Grubu Ve Müteşebbislerin Uyması Gereken Kontrol Noktaları

De Kontrol kontrolörü yürüttüğü kontrol çalışmasında İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmelik esaslarına aykırı düşen uygulamaları uygunsuzluk olarak değerlendirir. Uygunsuzluklar:

1. Derece Uygunsuzluk: Uygulanabilir Tüm Birinci Derece Kontrol Noktalarına %100 uyulması şarttır.
2. Derece Uygunsuzluk: Uygulanabilir Tüm İkinci Derece Kontrol Noktaları Kontrol Noktalarına

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	10/13

%95 uyulması şarttır.

Hesaplama kolaylığı açısından aşağıdaki formül uygulanacaktır:

<u>İkinci Derece Kontrol</u> <u>Noktaları</u> zorunluluk Kontrol Noktası Toplam Sayısı	—	Geçerli olmayan İkinci Derece Kontrol Noktaları Zorunluluk Kontrol Noktası Sayısı	X	5%	=	İzin verilen İkinci Derece Kontrol Noktaları Zorunluluk Kontrol Noktası Uygunsuzluk Sayısı
---	---	--	---	----	---	--

c) Tavsiyeler: Minimum bir uygunluk yüzdesi yoktur.

Kontrol Noktası Uygunsuzluk da tanımlanan tüm Kontrol Noktaları, Tavsiyeler de dâhil olmak üzere denetlenir.

Kontrol Noktası Uygunsuzluk da “geçerli değil” olması durumu kabul edilemez olarak işaretlenen alanlar üretici tarafından “geçerli değil” olarak ele alınamaz ve bu kontrol noktalarına uygunluğun sağlanması zorunludur.

De Control ürünlerde usulüne aykırı girdi kullanımından veya aykırı uygulamalardan kaynaklanabilecek kalıntıların tespiti için ürün, toprak ve su analizi yaptırır. Toprak ve su analizlerinin üretici, üretici örgütü veya müteşebbis tarafından yaptırılıp kayıt altına alınması esas olmakla birlikte gerektiğinde De Control tarafından da alınabilir. Toprak analizlerinin yaptırılacağı laboratuvarlarda Bakanlıkça yetkilendirilmiş olması aranır.

De Control, iyi tarım uygulamaları üretimi için uygun olmayan tekniklerin ya da ürün kullanımından şüphelenildiği her durumda istenilen sayıda ürün numunesi alır ve analiz ettirir.

De Control, numuneleri TS EN ISO/IEC 17025 standardına göre akredite olan laboratuvarlarda analiz ettirir. Analizler Taşeron laboratuvarlara yaptırmakla birlikte sonucunda De Control sorumludur.

De Control numune analizlerinde kullanacağı laboratuvarlarla (birden fazla) gizlilik ve tarafsızlık ilkelerine bağlı kalmayı da kapsayan sözleşmeler imzalamıştır. De Control Bu laboratuvarları ÜBPR 10 F01 Taşeron listesine ekler. Talep halinde bu liste üretici, üretici örgütü veya müteşebbise gösterilerek analiz laboratuvarında seçim hakkı tanınır.

Kontrolör, gerek kayıtların ve gerekse üretim alanlarının incelenmesi sırasında bulgularını mümkün olduğu kadarıyla kontrol listelerine kaydeder.

Kontrolör kontrol çalışmasında ilgili tüm bulguları elde ettiğinde üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılan İyi Tarım Uygulamaları faaliyetlerinin kontrol sonuçlarını içeren ÜBPR 01 F11 Kontrol raporu formunu tanzim eder; varsa belirlediği uygunsuzlukları rapora kaydeder, değerlendirmesini yapar.

Tespit edilen (varsa) uygunsuzluklar için ÜBPR 01 F13 Uygunsuzluk formunu düzenler. Kontrolör hazırladığı kontrol raporu ve uygunsuzluk formlarını imzalar ve üretici, üretici örgütü veya müteşebbise imzalatır. Üretici, üretici örgütü veya müteşebbis imzadan imtina edebilir. Bu raporun tamamlanması için bir engel teşkil etmez. Ancak rapor ve uygunsuzluk formlarının bir

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	11/13

nüshası üretici, üretici örgütü veya müteşebbise bırakılır. Uygunsuzlukların etkin olarak kapatılması için üretici, üretici örgütü veya müteşebbise 28 gün süre verilir.

Kontrolör, uygunsuzlukların kapatıldığına dair delillerin süresi içerisinde eline ulaşması halinde kontrol raporunu tamamlar ve ekleri ile birlikte kontrolden sonraki en geç bir ay içinde İyi Tarım Birim Sorumlusuna verir veya gönderir. Uygunsuzlukların kapatılmaması halinde kontrolör raporunu teslim eder.

5.5 Gözden Geçirme

Gözden geçirme söz konusu üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin denetiminde görev almamış kontrolör veya sertifikeler tarafından yapılır.

Değerlendirmeyi yapan kişi:

- Denetim dosyasını İyi Tarım Birim Sorumlusundan alır
- Dosyanın içeriğini kontrol eder ve varsa eksikleri tespit ederek ilgili kontrolörden talep eder.
- Gözden geçirmede Başvuru Formu da dahil belgelendirme sürecinde belgelendirme kararına kadar yapılan işlemler ve kayıtlar kontrol edilir. ÜBPR 01 F15 Gözden geçirme raporu doldurulur.
- Değerlendirme raporunda belirtilen eksiklerin sertifikasyon kararı alınmadan önce tamamlanması gerekir.
- Değerlendirme tamamlandıktan sonra belgelendirme önerisi yazılı olarak yapılır.
- Değerlendirmeyi yapan kişi sertifikeler ise o zaman belgelendirme önerisi yazılı olarak yapılmak zorunda değildir.

5.6 Belgelendirme kararı, sertifika ve sertifikanın yayınlanması.

5.6.1 Belgelendirme kararı

De Control farklı kapsamlarda belgelendirme verme durumuna geldiğinde belgelendirme Komitesini oluşturacaktır. Sertifikeler ilgili müteşebbise ait gözden geçirmeyi bizzat yapmamışsa kendisine intikal eden belgelendirme teklifine ait dosyayı gözden geçirir;

- Yapılan üretimin hazırlanan İyi tarım uygulamaları sistem planı ve ilgili diğer üretim süreçleri ile uyumlu olduğu,
- Üretimin yapıldığı işletmede yürütülen faaliyetlerin ilgili yönetmeliklere uygun olduğu.

Konularında tam fikir sahibi olur.

5.6.2 Sertifika ve sertifikanın yayınlanması

Sertifikasyon (belgelendirme) bütün kontrol yöntemlerinin uygulanması sonucu işletmenin, ürünün ve girdinin geldiği aşamanın belgelendirilmesidir. De Control İyi Tarım Uygulamaları faaliyetlerinin belgelendirilmesinde İyi Tarım Uygulamaları Sertifikası düzenler. Sözleşme yapılan üretici, üretici örgütü veya müteşebbise kontrolün yapıldığı veya düzeltici faaliyetlerin tamamlandığı tarihten itibaren en geç on dört gün içerisinde sertifikasyona ilişkin kararını verir. Kontrol faaliyetleri sonucu bu Yönetmeliğe uygunluğu belirlenen tarımsal ürün, üretici, üretici örgütü veya müteşebbis adına ÜBPR 01 F17 İyi Tarım Uygulamaları Sertifikası düzenlenir.

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	12/13

De Control tarafından düzenlenen Üreticilerin, üretici örgütlerinin, İyi Tarım Uygulamaları Sertifikası Sertifikar tarafından imzalanır.

De Control tarafından yapılan gözetim (habersiz kontrol) çalışmaları, şikayetler vb nedenlerle üretici, üretici örgütü veya müteşebbisin belgelendirme kapsamındaki faaliyetleri ve ürünlerinde , İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmelik kurallarına riayetinde, belge kullanımın şartlarında herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmediği takdirde sertifikalar yayımlandığı tarihten itibaren 1 yıl süre ile geçerlidir.

Üretici, üretici örgütü veya müteşebbis sertifikalı ürünleri veya prosesleri ile ilgili bir değişiklik olması durumunda De Control' u bilgilendirmekle yükümlüdür. Üretici, üretici örgütü veya müteşebbis sertifikasyon kapsamının genişletilmesini veya daraltılmasını talep edebilir. Bu durumlarda ek kontrole ve/veya sertifikanın yeniden basılmasına Sertifikar karar verir.

5.7 Belgelendirilmiş ürünlerin veri tabanı

De Control belgelendirdiği ürünlerle ilgili bilgileri kayıt altına alır ve muhafaza eder. Gerektiğinde bu bilgileri kullanıcıların istifadesine sunar. Bu amaçla İyi Tarım belgelendirmede ürünün ve müşterinin tanımını içeren bilgileri ÜBPR 01 F19 Belgelendirilmiş ürün veri tabanı formunda kayıt altına almaktadır. Yayımlanan sertifikalar düzenleme tarihi itibarıyla bu forma işlenir.

5.8 Sertifikanın Askıya Alınması

Sertifikanın askıya alınması, daraltılması, iptal edilmesi ve geri çekilmesi işlemleri ÜBPR 09 Belgenin sonlandırılması, daratılması, askıya alınması ve geri çekilmesi prosedürü ne göre yürütülür.

De Control tarafından "İyi Tarımın Uygulamaları Hakkında Yönetmelik" hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilen kontrol/kontroller sonucunda;

Kontroller sırasında (I. derece zorunlulukların %100'ne ve II. derece zorunlulukların %95'ne uyulmaması halinde) saptanması durumunda, uygunsuzlukların düzeltilmesi için üretici, üretici örgütü veya müteşebbise en fazla 28 gün süre tanınır.

Kontrolde tespit edilen uygunsuzluğun çevre, insan ve hayvan sağlığı açısından tehlike arz ettiği veya uyarı işleminden sonra bu uygunsuzlukların 28 gün içerisinde kapatılmadığı durumlarda, sertifikanın kullanım hakkını durduran veya sertifika yayınlanmasını geciktiren askıya alma işlemini uygular. Bu işlem üretici, üretici örgütü veya müteşebbise bildirilir (ÜBPR 09 F01 Sertifika askıya alma, geri çekme ve iptali bildirim formu) Askıya alma işlemi, tespit edilen uygunsuzluğa ait kontrol noktasının yer aldığı kapsama göre kısmi veya komple askıya alma şeklinde uygulanabilir. Kısmi askıya almada, sertifika kapsamındaki bir veya birden fazla ürün askıya alınır. Komple askıya almada ise sertifika kapsamındaki tüm ürünler askıya alınır. Askıya alma 6 aydan fazla olamaz. Uygunsuzlukların 6 ay içerisinde giderilmemesi halinde belge iptal edilir.

5.9 Sertifikanın İptal Edilmesi ve Geri Çekme

Sertifikanın Askıya Alınması işlemi başlamasına müteakip 6 ay içerisinde, sertifikanın askıya alınma nedenleri üzerinde çalışma yapılmaması, uygunsuzlukların giderilmemesiyle tekrar edilmesi durumunda veya sözleşmeye dayalı uygunsuzluklar durumunda Üretici, üretici örgütü veya müteşebbis İyi Tarım Uygulamaları Sertifikası İptal Edilir, Grup sertifikasyonuna dahil

İyi Tarım Belgelendirme Kılavuzu

Doküman No	ÜBPR İTU 01 Ek 02
İlk Yayın Tarihi	05.02.2015
Revizyon Tarihi	13.10.2018
Revizyon No	01
Sayfa	13/13

üretici/üreticilerin yapacağı uygunsuzlukların sonuçları, kontrolör tarafından hazırlanacak gerekçeli raporda belirtilmek suretiyle sadece uygunsuzluğu yapan üretici/üreticileri etkilediği durumda iptal işlemini; sadece uygunsuzluğa neden olan üretici/üreticilere uygulayabilir. Sertifika iptali ile beraber geri çekme işlemi uygulanır.

5.10 Sertifika ve Logonun Kullanılması , sertifikalı ürünlerin işlenmesi, pazarlanması ve etiketlenmesi.

Düzenlenmiş sertifika ve Bakanlık, İyi Tarım, De Control, Akreditasyon Kuruluşu Logolarının kullanılma esasları ÜBPR 08 TL01 Logo ve sertifika kullanım talimatı ile düzenlenmiştir. Bakanlık ve İyi Tarım Logo kullanımı konusunda İyi Tarımın Uygulamaları Hakkında Yönetmelik Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'in Yedinci Bölümünde ve İyi Tarım Uygulamaları Logosu Kullanımının Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge'de (2014/002) verilen esaslar geçerlidir. Türkak logosunun kullanım esasları için R 10.06 Türkak akreditasyon markasının Türkak tarafından akredite edilmiş kuruluşlarca kullanılmasına ilişkin şartlar rehberi dikkate alınacaktır.

5.11 İtiraz ve Şikayet

Müteşebbis yürüttüğü işlemlerin ve ürünlerinin sertifikasyonu ile ilgili olarak (sertifikalar – izin – düzeltme faaliyetleri ve yaptırımlar) veya hakkında verilen herhangi bir karar ile ilgili olarak De Control'e itirazda bulunabilir. ÜBPR 07 F01 İtiraz ve Şikayet Bildirimi Formu geliştirmiş olup bu form web sayfasında yayınlanmıştır. Bu konudan Kalite Yönetim Sorumlusu sorumludur. Müteşebbis itirazın takibi konusunda tatmin olmazsa son kararı belirleyecek olan Tarafsızlık Komitesi'ne ikinci bir itiraz bildirebilir.

Kalite Yönetim Sorumlusu 3. Kişilerden De Control tarafından hazırlanmış izinler veya sertifikalara ilişkin ürünler hakkında şikayetler alabilir. Şikayet yazılı olarak bildirilir ve sorumlu sertifikasyon birimine iletilir. Tarafsızlık Komitesi şikayetler hakkında ve bunlarla nasıl işlem yapıldığına dair düzenli olarak bilgilendirilir.

5.12 Sertifika Kapsamının Değiştirilmesi ve/veya Genişletilmesi

Müteşebbis sertifikalı ürünleri veya prosesleri ile ilgili bir değişiklik olması durumunda De Control'u bilgilendirmekle yükümlüdür. Müteşebbis sertifikasyon kapsamının genişletilmesini veya daraltılmasını talep edebilir. Bu durumlarda ek kontrole ve/veya sertifikanın yeniden basılmasına Sertifikar karar verir.

5.13 Belgelendirme uygulamaları ve ilgili açıklamalar

De Control'e İyi Tarımın Uygulamaları belgelendirme programlarının uygulaması ve belgelendirme şartları ilgili açıklama talebi ile ilgili olarak, De Control'e yazılı olarak ile başvurulur. Başvurunun De Control'e ulaşmasından sonraki yedi (7) gün içinde, Genel Müdür ve İyi Tarım Birim Sorumlusu tarafından ele alınır ve başvuruya konu olan belgelendirme şartları ilgili talebe cevap başvuru sahibine bildirilir ancak organik tarım belgelendirme programlarının uygulaması ve belgelendirme şartları ilgili açıklamanın yetersiz kalması durumunda konu tarafsızlık komitesinin gündemine getirilir ve burada verilecek karara göre hareket edilir. İlgili durum çözüme kavuşturulmadıysa son kararı verecek olan ve aynı zamanda taraflar için bağlayıcı olan İyi Tarım Uygulamaları Komitesine yazılı olarak iletilecektir. İyi Tarım Uygulamaları Komitesine tarafından verilen karar nihai karardır.